

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 30 stycznia 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

(druk nr 406)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa przyznaje członkom Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej prawo do otrzymania i noszenia ubioru mundurowego (umundurowania) wraz z oznakami stopni wojskowych. Określa tryb wydania umundurowania oraz zawiera delegację dla ministra Obrony Narodowej do określenia elementów ubioru, jego wzoru, a także okoliczności i sposobu noszenia umundurowania.

Termin wejścia w życie ustawy został określony na 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 34. posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w oparciu o przedłożenie rządowe. Projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Obrony Narodowej. Komisja wprowadziła do projektu zmiany o charakterze techniczno-redakcyjnym. W trakcie drugiego czytania (na posiedzeniu Sejmu) nie zgłoszono dodatkowych poprawek. Ustawa została uchwalona w brzmieniu przedłożenia rządowego ze zmianami wprowadzonymi przez Komisję Obrony Narodowej.

Ustawa została przekazana do Senatu w dniu 27 stycznia 2017 r.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) art. 1 pkt 1 i 3 noweli, art. 20³ ust. 5 i art. 25 ust. 7 ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Zgodnie z ustawą wniosek o przyznanie ubioru mundurowego składa się do wojskowego komendanta uzupełnień (terenowego organu wykonawczego Ministra Obrony Narodowej w sprawach operacyjno-obronnych i rządowej administracji niezespolonej). Następnie komendant przekazuje wniosek do dowódcy jednostki budżetowej właściwego w sprawach zaopatrzenia w dziale mundurowym, który wydaje ubiór mundurowy. Powstaje wątpliwość co do zasadności „powołania się” przez ustawodawcę na podmiot jakim jest „dowódca jednostki budżetowej właściwy w sprawach zaopatrzenia w dziale mundurowym”. Przede wszystkim zwraca uwagę, iż to określenie nie jest do tej pory określeniem ustawowym, a użyte jest jedynie w przepisach wykonawczych do ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz do ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Co do zasady przepisy te przewidują, że „organem” właściwym do wydania munduru jest dowódca jednostki budżetowej, na której zaopatrzeniu w dziale mundurowym żołnierz pozostaje.

Po pierwsze, zauważyć należy, że przepisy rangi podustawowej mogą być jednostronną decyzją ministra zmienione. W szczególności minister może w odmienny sposób uregulować zasady otrzymywania mundurów przez żołnierzy i zrezygnować z określenia dowódcy wydającego mundur jako „dowódcy jednostki budżetowej”. W praktyce pozbawiłoby to art. 20³ ust. 5 określonej treści normatywnej. Stąd posłużenie się w ustawie określeniem, które jest konstytuowane rozporządzeniem, uznać należy za niezgodne z zasadami poprawnej legislacji – zob. § 149 Zasad techniki prawodawczej.

Po drugie, przyjęte rozwiązanie nie rozstrzyga o właściwości dowódcy jednostki budżetowej dla członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności można postawić pytanie, czy jest to dowódca jednostki budżetowej właściwy ze względu na wojskowego komendanta uzupełnień, czy też jakiś inny – bliżej nieokreślony – dowódca (nie ma bowiem dowódcy jednostki budżetowej na zaopatrzeniu której pozostaje członek Korpusu).

Po trzecie, niejasności związane z właściwością dowódcy jednostki budżetowej właściwego w sprawach zaopatrzenia w dziale mundurowym mogą czynić trudnym do

zastosowania art. 25 ust. 7 ustawy. Nawet jeśli przyjąć, że wojskowy komendant uzupełnień w praktyce będzie wiedział, kto jest właściwym dowódcą jednostki budżetowej, to tej wiedzy może nie mieć Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, który obowiązany został (na mocy art. 25 ust. 7) do zawiadomienia takiego dowódcy (a nie wojskowego komendanta uzupełnień) o pozbawieniu danej osoby uprawnień kombatanckich.

Propozycja poprawki zakłada, że organem właściwym, nie tylko do przyjęcia wniosku o wydanie ubioru mundurowego, ale i do samego wydania tego ubioru, będzie wojskowy komendant uzupełnień:

– w art. 1:

a) w pkt 1, w art. 20³,

– skreśla się ust. 5,

– w ust. 6 wyrazy „Dowódca jednostki budżetowej właściwy w sprawach zaopatrywania w dziale mundurowym” zastępuje się wyrazami „Wojskowy komendant uzupełnień”,

b) w pkt 3, w ust. 7 wyrazy „dowódcę jednostki budżetowej właściwego do wydania ubioru mundurowego” zastępuje się wyrazami „właściwego wojskowego komendanta uzupełnień”;

2) art. 1 pkt 1 noweli, art. 20³ ust. 7 i 8 ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Przepis upoważniający do wydania rozporządzenia, poza organem uzyskującym kompetencje do wydania rozporządzenia i zakresem spraw przekazanych do uregulowania powinien zawierać wytyczne dotyczące treści aktu (zob. art. 92 ust. 1 Konstytucji, a także § 63 Zasad techniki prawodawczej). W przypadku upoważnienia z 20³ ust. 7 opiniowanej ustawy, wytyczne do wydania rozporządzenia, sformułowane w art. 20³ ust. 8, uznać należy za niekompletne. W zakresie spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym znalazły się m. in. okoliczności noszenia umundurowania. Za wskazówki wyznaczające treść rozporządzenia (w tym zakresie) trudno jest uznać wymienione w pkt 1–3: płeć członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej; praktyczny i estetyczny charakter munduru oraz odróżnienie umundurowania od umundurowania Sił Zbrojnych RP.

Okoliczności, w których członek Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej może nosić ubiór mundurowy stanowią istotny element

przyznanego uprawnienia do noszenia munduru. Stąd przekazanie tej materii do uregulowania rozporządzeniem musi być opatrzone precyzyjnymi wytycznymi. W celu określenia wytycznych należy rozważyć wprowadzenie **odpowiedniej poprawki**:

– w art. 1 w pkt 1, w art. 20³ w ust. 8 po pkt 2 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

„...*) możliwość noszenia ubioru mundurowego podczas obchodów, o których mowa w art. 7³ ust. 1 pkt 2 oraz w inne święta i rocznice państwowe;*”.

Szymon Giderewicz

Główny legislator